

Europos
Komisija

„Socialiniai klausimai – Europos dėmesio centre“

Kaip Europos Komisija rėmė užimtumą, socialinius reikalus, įgūdžius ir darbo jėgos judumą (2014–2019 m.)

Socialinė
Europa

Printed by [Xxx] in [Country]

Rankraštis užbaigtas 2019 m. kovo mėn.

Nei Europos Komisija, nei bet kuris jos vardu veikiantis asmuo neatsako už bet kokius su pakartotiniu naudojimu susijusius atvejus.

Liuksemburgas, Europos Sąjungos leidinių biuras, 2019 m.
© Europos Sąjunga, 2019

Pakartotinai naudoti leidžiama nurodžius šaltinį.
Pakartotinio Europos Komisijos dokumentų naudojimo politika reglamentuojama Sprendimu 2011/833/ES (OL L 330, 2011 12 14, p. 39).

Jeigu šioje brošiūroje nenurodyta kitaip, joje naudojamos nuotraukos saugomos ES autorių teisių. Naudoti ar atgaminti nuotraukas ir kitą medžiagą, kurios autorių teisės nepriklauso Europos Sąjungai, galima tik gavus teisių turėtojų leidimą.

Viršelio nuotraukoje: Komisijos narė M. Thyssen Vienoje surengtoje 2018 m. Europos profesinių gebėjimų savaitėje.

Print	ISBN: 978-92-76-02013-4	doi: 10.2767/90234	KE-02-19-238-LT-C
PDF	ISBN: 978-92-76-02021-9	doi: 10.2767/208500	KE-02-19-238-LT-N

„Socialiniai klausimai – Europos dėmesio centre“

Kaip Europos Komisija rėmė užimtumą, socialinius reikalus, įgūdžius ir darbo jėgos judumą (2014–2019 m.)

Įvadas

2014 m. pradėjusi vykdyti savo įgaliojimus Europos Komisijos sudėtyje, turėjau išskirtinę galimybę ir pareigą pradėti naują etapą. Nuo pat pradžių pirmenybė buvo teikiama įtraukesnės ir teisingesnės Sąjungos kūrimui.

Komisijos pirmininkas J. C. Junckeris pradėjo rengti užimtumo, augimo ir teisingumo darbotvarkę, kurioje socialinis aspektas yra ten, kur ir turi būti – Europos dėmesio centre. Komisija veikė skubiai keliose srityse, kad užbaigtų krizės etapą. Mes skyrėme dėmesį geresnės verslo aplinkos kūrimui, skatindami inovacijas, investicijas ir struktūrines reformas. Valstybėms narėms suteikėme daugiau veiksmų laivės, kad būtų įgyvendintos reikalingos investicijos. Mes radome būdų, kaip padėti jaunimui ir ilgalaikiams bedarbiams gauti darbą. Pagerinome įgūdžių ugdymo kokybę ir svarbą, kad padėtume žmonėms pasinaudoti galimybėmis naujoje darbo rinkoje. Peržiūrėdami taisykles dėl komanduotų darbuotojų, žengėme svarbų žingsnį vidaus rinkoje išsaugodami sąžiningumą. Vienodo užmokesčio už tą patį darbą toje pačioje vietoje principą mobiliesiems darbuotojams ir žmonėms nustatėme kaip pagrindinį principą. Mes sustiprinome darbuotojų apsaugą nuo vėžį sukeliančių cheminių medžiagų. Šioje brošiūroje apžvelgiami mano misijoje numatyti ir atlikti darbai bei pasiekimai.

Mūsų reformas ir politiką sustiprino visuotinis ekonomikos atsigavimas. Augimas grįžo į visas valstybes nares. Nuo šios sudėties Komisijos darbo pradžios darbdaviai sukūrė daugiau kaip 12 mln. darbo vietų. Šiuo metu ES dirba daugiau nei 240 mln. vyrų ir moterų. Iki tol dar niekada tiek žmonių neturėjo darbo. Nedarbo lygis ir toliau visose šalyse mažėja. Taip pat mažėja jaunimo nedarbo lygis. Visi šie pokyčiai džiugina. Turime ir toliau remtis šios J. C. Junckerio vadovaujamos Komisijos rezultatais, kad padėtume įgyvendinti dinamišką ir ilgalaikę tvarios, teisingos ir socialios Europos viziją.

Marianne Thyssen

Už užimtumą, socialinius reikalus, įgūdžius ir darbo jėgos judumą atsakinga Komisijos narė

Turinys

1

KINTANTI DARBO RINKA

2

TINKAMAS DARBO JĖGOS JUDUMAS

3

INVESTICIJOS Į ŽMONES IR ĮGŪDŽIUS

4

SOCIALINIS DIALOGAS

5

EU FONDAI

6

GERESNI DUOMENYS GERESNEI POLITIKAI

7

STIPRUS SOCIALINIS ES POLITIKOS
FORMAVIMO ASPEKTAS

8

J. C. JUNCKERIO VADOVAUJAMOS
KOMISIJOS SOCIALINIAI PRIORITETAI

1 SKYRIUS

KINTANTI DARBO RINKA

„SOCIALINIAI KLAUSIMAI – EUROPOS DĖMESIO CENTRE“

KAIP EUROPOS KOMISIJA RĖMĖ UŽIMTUMĄ, SOCIALINIUS REIKALUS, ĮGŪDŽIUS IR DARBO JĖGOS JUDUMĄ (2014–2019 M.)

Europos socialinių teisių ramstis

Didžiausias pasiekimas, kuriuo didžiuojusi, yra Europos socialinių teisių ramstis – atnaujintas mūsų XXI a. socialinių taisyklių sąvadas. 2015 m. rugsėjo mėn. pirmininkas J. C. Junckeris tai paskelbė savo pranešime apie Sąjungos padėtį. Visos ES valstybės narės, Europos Parlamentas ir Europos Komisija patirtino šį ramstį pirmame per dvidešimt metų surengtame socialinių reikalų aukščiausiojo lygio susitikime, kuris vyko 2017 m. lapkričio mėn. Geteborge. Ramstis sudaro pagrindą visoms mūsų iniciatyvoms užimtumo ir socialinių reikalų srityje ir šiandien, ir ateityje. Jis parodo, kaip spręsti naujus socialinius klausimus, susijusius su darbo ateitimi, ir didinti konvergenciją Europoje. Tokiu būdu mes galime užtikrinti visuomenės šiuolaikiškumą, įtraukumą, tvarumą ir konkurencingumą, kai ekonomikos dinamiškumas yra toliau derinamas su socialine pažanga.

Europos socialinių teisių ramsčiui nustatyti trys prioritetai: vienodos galimybės įgyti išsilavinimą, mokytis ir patekti į darbo rinką, tinkamos darbo sąlygos bei galimybė naudotis socialine apsauga. Ramstis apima 20 teisių ir principų – nuo teisės į minimalų darbo užmokestį visose ES valstybėse iki teisės į sveikatos priežiūrą, nuo vienodų galimybių bei profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros principų iki teisės į socialinę apsaugą.

Europos socialinių teisių ramstis: kokia 20-ies principų ir teisių esmė?

Lygios galimybės ir galimybė įsidarbinti

1

Švietimas,
mokymas ir
mokymasis visą
gyvenimą

2

Lyčių
lygybė

3

Lygios
galimybės

4

Aktyvus
užimtumo
rėmimas

Tinkamos darbo sąlygos

5

Saugus ir lankstus
užimtumas

6

Darbo
užmokestis

7

Informavimas
apie įdarbinimo
sąlygas ir apsauga
atleidimo atveju

8

Socialinis dialogas
ir darbuotojų
įtraukimas

9

Profesinio ir
asmeninio gyvenimo
pusiausvyra

10

Sveika, saugi ir gerai
pritaikyta darbo aplinka ir
duomenų apsauga

Socialinė apsauga ir įtrauktis

11

Vaikų priežiūra ir
parama vaikams

12

Socialinė
apsauga

13

Bedarbio
pašalpos

14

Minimalios
pajamos

15

Senatvės pajamos
ir pensijos

16

Sveikatos
priežiūra

17

Neįgaliųjų
įtrauktis

18

Ilgalaikė
priežiūra

19

Būstas ir parama
benamiams

20

Galimybė
naudotis
pagrindinėmis
paslaugomis

Sužinokite daugiau: https://ec.europa.eu/commission/priorities/deeper-and-fairer-economic-and-monetary-union/european-pillar-social-rights_lt

Nuotraukoje: Komisijos pirmininkas J. C. Junckeris ir ES šalių vadovai socialinių reikalų aukščiausio lygio susitikime

Ramstis – Europos atsakas į socialinius sunkumus, su kuriais susiduriame, bei socialinis atsakas į mūsų laukiančius Europos ir pasaulinius iššūkius. Paskelbus ramstį mūsų piliečiams ir pasauliui buvo duota tvirta ir vienijanti politinė žinia: Europoje mes puoselėjame tas pačias pagrindines vertybes. Esame pasirengę ginti bendrą teisingos visuomenės viziją dabar ir ateityje.

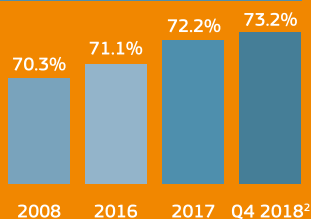
Ramstis rodo, kuria kryptimi nukreipti reikalingas reformas. Šis požiūris atspindi Europos Sąjungos sutartyje įtvirtintą subsidiarumo principą. Kai kurių reikalingų priemonių imtasi ES lygiu, kitos paliktos nacionalinės, regioninės ar vietos valdžios nuožiūrai, tačiau visada glaudžiai bendradarbiaujant su socialiniais partneriais ir pilietine visuomene.

Kad būtų pasiekta apčiuopiamų rezultatų ir būtų daromas reikšmingas poveikis kasdieniam europiečių gyvenimui, vadovaujantis ramsčiu būtina visais lygmenimis vykdyti pažangos stebėjimą. Europos Komisija prisiėmė atsakomybę ir atliko savo darbą.

UŽIMTUMAS (20–65 m.)

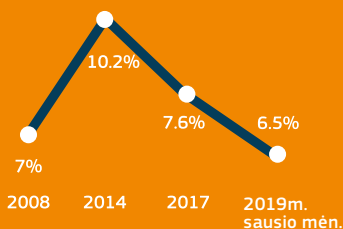
240 mln. dirbančių asmenų¹

¹ 2018 m. IV ketv., remiantis nacionalinėmis ataskaitomis (visos amžiaus grupės)

² Darbo jėgos tyrimas (DJT)

NEDARBAS (15–74 m.)

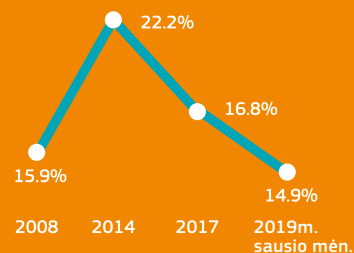

Europos semestras

Europos semestras – mūsų metinis ekonominės ir socialinės politikos koordinavimo ciklas. Nuo šios sudėties Komisijos darbo pradžios Europos semestre buvo integruoti ir sustiprinti socialiniai aspektai. Nuo 2018 m. tai pagrindinė Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimo ir reformų stebėjimo valstybėse narėse priemonė. Įgyvendinti ramstį padeda nauja socialinių rodiklių suvestinė, kurioje sekamos tendencijos ir veiklos rodikliai visose ES valstybėse narėse. Joje stebimos sritys, kurioms taikomas ramstis, pvz., mokymasis visą gyvenimą ir žmonių skaitmeninių įgūdžių lygis, nelygybė, jaunimo nedarbo lygis, namų ūkių disponuojamos pajamos arba socialinių pervedimų poveikis skurdo mažinimui. Tai pagrindas mūsų konkrečioms šalims skirtoms rekomendacijoms, kuriose kiekvienai valstybei narei nacionaliniu lygiu nurodomas sunkumų pobūdis ir mastas.

Iš rodiklių suvestinės matyti, kad socialinė padėtis daugumoje valstybių narių gerėja. Žmonių, kuriems gresia skurdas ar socialinė atskirtis, skaičius sumažėjo labiau nei buvo prieš krizę. Visgi išliko didelė pajamų nelygybė ir dirbančiųjų skurdas, o vaikų

JAUNIMO NEDARBAS (15–24 m.)

skurdo rizika daugelyje šalių tebėra nepriimtina didelė. Tai ne vien išlaidų klausimas. Pastangos turi būti orientuotos į rezultatus, t. y. nacionalinių socialinės apsaugos sistemų įtraukumą ir efektyvumą.

Europos semestras kartu su socialinių rodiklių suvestine yra tinkama priemonė pažangiai stebėti pagrindines srityse, kurioms taikomas ramstis. Jame pripažįstama valstybėms narėms kylančių sunkumų įvairovė bei poreikis nustatyti prioritetus atsižvelgiant į skirtingus atspirties taškus ir turimas priemones. Semestras taip pat yra geras būdas įvertinti ilgalaikes reformas ir laikui bėgant sutelktas pastangas. Jis grindžiamas išsamiu dialogu ir nuosekliai per metus teikiamomis ataskaitomis, kurios yra skaidrios ir prieinamos visiems dalyviams. Galiausiai ne mažiau svarbu ir tai, kad jis taip pat naudojamas padedant rengti valstybių narių tarpusavio vertinimus ir lyginamąsias analizes.

Didesnė profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyra

Taikydami naujas ES profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros taisykles, padėsime dirbantiems tėvams ir globėjams derinti asmeninį gyvenimą ir profesinę karjerą, vyrams ir moterims suteikiant vienodas galimybes. Darbo rinkoje dalyvaujančių moterų skaičiaus didinimas – ne tik teisingumo klausimas, nes gaunama trejopa nauda. Tai naudinga dirbantiems tėvams ir globėjams, įmonėms bei valstybėms narėms, kurios patiria nuostolių dėl vyrų ir moterų užimtumo skirtumo.

GALIOJANTYS ES TEISĖS AKTAI NAUJOS DIREKTYVOS POVEIKIS

Tėvystės atostogos

ES lygiu jokie minimalūs tėvystės atostogų standartai nenumatyti.

Vaiko gimimo laikotarpiu dirbantys tėvai galės pasinaudoti bent 10 darbo dienų trukmės tėvystės atostogomis. Už tėvystės atostogas bus mokama ne mažesnė nei ligos išmokos dydžio kompensacija.

Vaiko priežiūros atostogos

Kiekvienam iš tėvų skiriama ne mažiau kaip keturi mėnesiai, iš kurių vienas mėnuo negali būti vieno iš tėvų perleidžiamas kitam.

Kiekvienam iš tėvų skiriama ne mažiau kaip 4 mėnesiai, iš kurių du mėnesiai negali būti vieno iš tėvų perleidžiami kitam. Tėvai gali prašyti suteikti atostogas lanksčiu grafiku (visą laiką iš karto, pusę laiko ar dalimis). Už du neperleidžiamus vaiko priežiūros atostogų mėnesius mokama valstybių narių nustatyto dydžio kompensacija.

Netaikomos jokios minimalios išmokos mokėjimo taisyklės.

Slaugos atostogos

ES lygiu neformaliesiems slaugytojams nenumatyti jokie minimalūs standartai (išskyrus nenugalimos jėgos aplinkybes, kurių atveju galima prašyti suteikti laisvo laiko dėl svarbių priežasčių ir nenumatytų šeimyninių aplinkybių).

Visi darbuotojai turi teisę per metus pasinaudoti penkių darbo dienų trukmės slaugos atostogomis.

Lanksčios darbo sąlygos

Teisė prašyti sumažinti darbo valandų skaičių ir taikyti lankstų grafiką grįžus iš vaiko priežiūros atostogų. Visų darbuotojų teisė prašyti nustatyti darbo laiką ne visą darbo dieną.

Visi dirbantys tėvai, auginantys bent iki aštuonerių metų amžiaus vaikus, ir visi neformalieji slaugytojai turės teisę prašyti taikyti šias lanksčias darbo sąlygas:

1. sumažintas darbo valandų skaičius;
2. lankstus darbo grafikas;
3. darbo vietos lankstumas.

RAYA RAEVA,
RYŠIŲ SPECIALISTĖ (BULGARIJA)

„Kaip ir kitose ES šalyse, Bulgarijoje esama profesijų, kuriose dominuoja vyrai, todėl šiose srityse moterims sunku dirbti. Europa iš lėto mažina vyrų ir moterų užimtumo skirtumą. Europos Sąjunga tai gali įgyvendinti padėdama keisti užimtumo politiką, kovoti su moterų skurdu ir socialine atskirtimi.“

Žiūrėti vaizdo įrašą

MATEUSZ HANSLIK,
CHIRURGAS ORTOPEDAS VAIKO PRIEŽIŪROS
ATOSTOGOSE (LENKIJA)

„Turėdamas teisę pasinaudoti vaiko priežiūros atostogomis, galėjau septynis mėnesius praleisti namuose su vaikais. Abiem tėvams vienodai dalijantis vaiko priežiūros atostogomis galima pasiekti profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą. Jaunos mamos, kaip ir mano žmona, gali anksčiau grįžti į darbą ir toliau siekti karjeros.“

Žiūrėti vaizdo įrašą

Geresnis informavimas ir darbuotojų apsauga

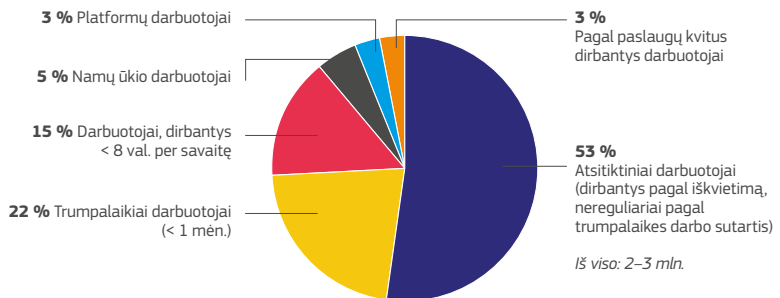
Nustatydami naujas skaidrių ir numatomų darbo sąlygų taisykles, naujoje darbo rinkoje padidinome mažiausias garantijas gaunančių darbuotojų apsaugą. Šiandien vis daugiau žmonių turi netipinių darbo santykių ir dirba pagal lanksčias darbo sutartis. Mes užtikrinsime, kad pagal tas sutartis būtų suderintos darbdavių ir darbuotojų teisės ir pareigos. Kuo daugiau lankstumo reikalaujama iš darbuotojų, tuo labiau darbdaviai turi pasirūpinti darbo sąlygų nuspėjamumu ir apsauga.

NAUJOS DIREKTYVOS POVEIKIS

- ✓ Aiški informacija apie esmines darbo sąlygas iš pat pradžių
- ✓ Ne ilgesni nei šešių mėnesių bandomieji laikotarpiai
- ✓ Teisė dirbti kitiems darbdaviams
- ✓ Teisė į darbo nuspėjamumą
- ✓ Teisė į kompensaciją, kai darbdavys atšaukia užduotį praėjus konkrečiam terminui
- ✓ Piktnaudžiavimo darbo pagal iškvietimą ar panašiomis sutartimis prevencija
- ✓ Galimybė prašyti stabilesnių užimtumo formų
- ✓ Teisė į nemokamą privalomą mokymą

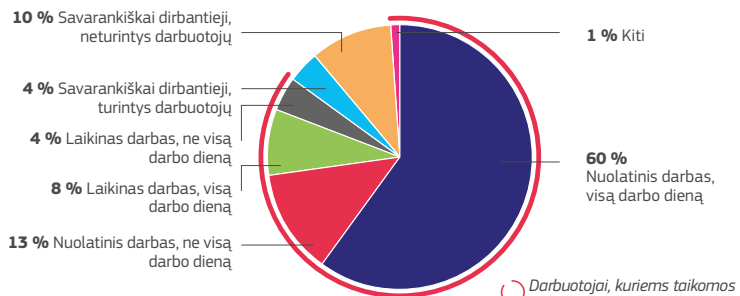
NAUJĄ APSAUGĄ GAUNANČIŲ DARBUOTOJŲ KATEGORIJOS

Šaltinis: tyrimas atliktas vykdant poveikio vertinimą

UŽIMTUMO FORMOS, KURIOMS TAIKOMOS NAUJOS TAISYKLĖS

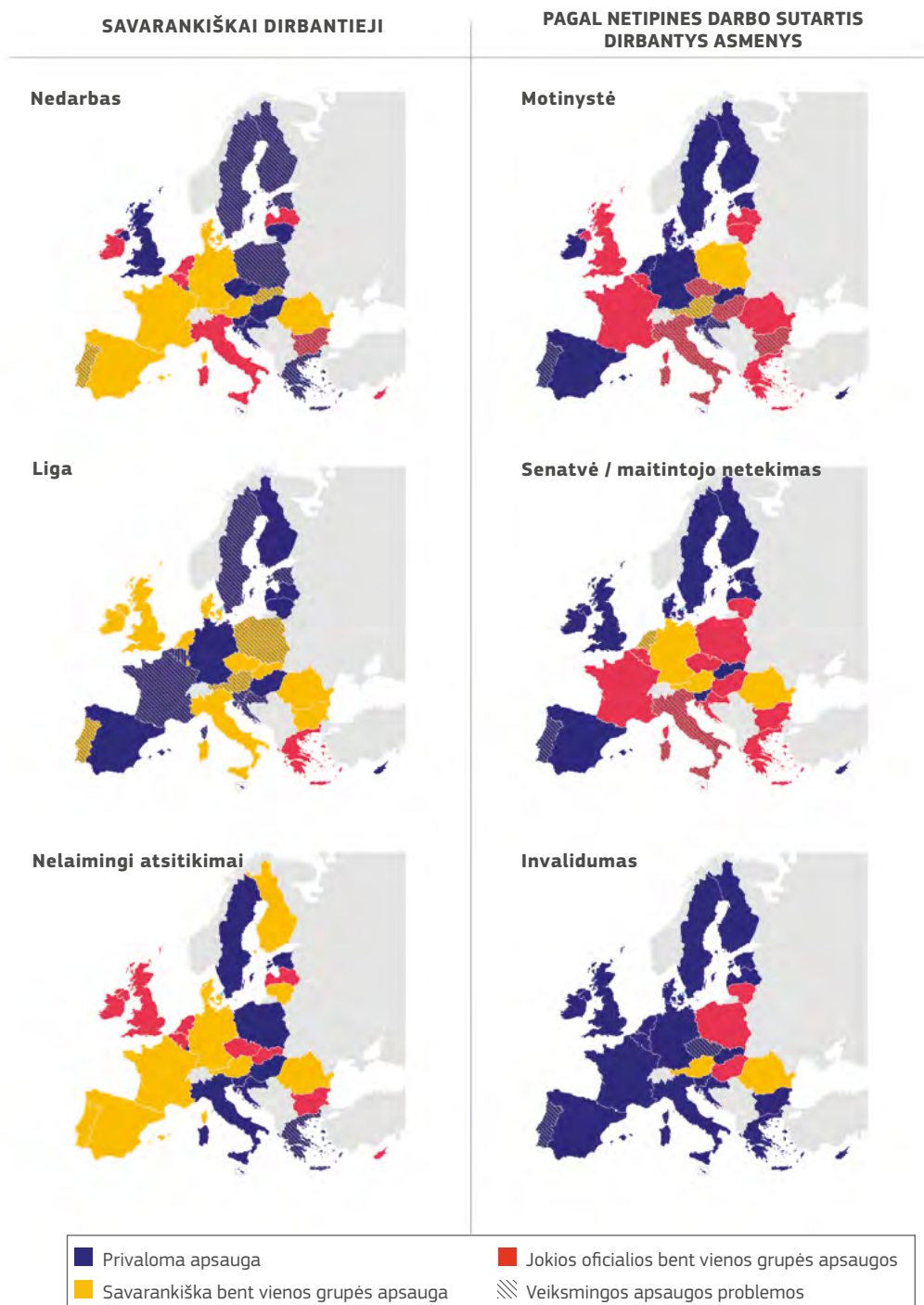
Šaltinis: Eurostatas

Geresnės galimybės pasinaudoti socialine apsauga

Susitarę dėl pasiūlymo dėl darbuotojų ir savarankiškai dirbančiųjų galimybių pagauti socialinę apsaugą, mes prideriname XX a. socialinės apsaugos sistemas prie XXI a. naujų darbo formų. Jau šiandien beveik 40 % žmonių dirba ne visą darbo dieną, ne pagal neterminuotas darbo sutartis arba yra savarankiškai dirbantieji. Apsauga turi būti taikoma kuo didesniai skaičiui žmonių, įskaitant savarankiškai dirbančius asmenis; jie turi turėti galimybę mokėdami įmokas įgyti teises į apsaugą. Tikimės, kad tai turės teigiamą poveikį mažų garantijų darbo ir skurdo rizikos mažinimui.

Europoje pagal netipines darbo sutartis ir savarankiškai dirbančiųjų socialinė apsauga nuo rizikos (2018 m.)

Kliūčių gauti socialines garantijas šalinimas

Veiksminga apsauga taip pat gali turėti trūkumų ir savarankiškai dirbančių asmenų, ir dirbančiųjų pagal netipines darbo sutartis atveju. Tai reiškia, kad nors jiems taikomos tam tikros socialinės garantijos, prireikus jie negali (tinkamai) jomis pasinaudoti.

Fransuaza laukiasi pirmagimio. Ji visada dirbo pagal trumpalaikes sutartis, kurios sekė viena po kitos. Deja, Fransuaza neturi teisės gauti motinystės išmokų, nes per pastaruosius dvejus metus dirbdama pagal laikinas darbo sutartis ji negalėjo pakankamai ilgai mokėti įmokų motinystės draudimo sistemai. Dabar ji sunkiai verčiasi, stengdamasi sudurti galą su galu per paskutines nėštumo savaites ir pirmąsias savaites po gimdymo.

Štai kodėl Komisijos iniciatyva siekiama išplėsti veiksmingą apsaugą, kad visi dirbantys asmenys galėtų gauti motinystės išmoką, o Fransuaza galėtų kaupti išmokas net ir dirbdama pagal mažas garantijas suteikiančias trumpalaikes sutartis.

Galimybė perleisti teises

Nesant galimybei perleisti teises į socialinę apsaugą, taip pat gali sumažėti socialinės apsaugos sistemų teikiamos apsaugos veiksmingumas ir tinkamumas. Įmokos ir teisės į išmokas ne visada gali būti susiejamos su konkrečiu asmeniu, kai tas asmuo pereina prie netipinės darbo sutarties ar savarankiškos veiklos arba nuo netipinės darbo sutarties ar savarankiškos veiklos – prie įprastų darbo formų.

Maiklas penkerius metus dirbo pagal neterminuotą sutartį visą darbo dieną ir mokėjo įmokas pagal nedarbo draudimo sistemą. Prieš metus jis nusprendė imtis savarankiškos veiklos ir pradėjo savo verslą. Po ekonomikos nuosmukio jo verslas bankrutavo. Maiklas negali kreiptis dėl bedarbio pašalpos, nors pagal sistemą penkerius metus mokėjo įmokas.

Štai kodėl Komisijos iniciatyva siekiama užtikrinti, kad teisės į išmokas būtų kaupiamos ir išsaugomos per visą asmens stažo laikotarpį, kad ir Maiklas turėtų teisę gauti bedarbio pašalpą.

Skaidrumo didinimas

Teisės ne visada yra pakankamai skaidrios.

2008 m. Nikolas ėmėsi savarankiškos veiklos ir savanoriškai apsidraudė pagal valstybinę pensijų draudimo sistemą. Sistema jam leidžia pasirinkti įmokų dydį, tačiau kadangi tuo metu jis negalėjo lengvai gauti informacijos apie sukauptą pensiją, nusprendė mokėti mažiausią įmoką. Nikolas nežino, kad to gali nepakakti, kad išėjus į pensiją gautų didesnę pensiją.

Štai kodėl Komisijos iniciatyva siekiama užtikrinti, kad teisės į socialinę apsaugą būtų skaidrios ir aiškiai suprantamos, o Nikolas, priimdamas sprendimą, būtų buvęs visapusiškai informuotas apie pensijos sumą, kurią jis gautų išėjęs į pensiją.

Europos prieinamumo aktas

Priėmę Europos prieinamumo aktą, mes užtikrinsime, kad pagrindiniai produktai ir paslaugos taptų prieinami neįgaliesiems. Tokiu būdu gyvenimas pagerės daugiau kaip 80 mln. neįgaliųjų. Netrukus jie galės naudotis prieinamesniais produktais ir paslaugomis, pvz., telefonais, kompiuteriais, el. knygomis ir el. prekyba. Todėl Europa taps didžiausia pasaulyje prieinamų produktų ir paslaugų rinka. Įmonės galės parduoti ir eksportuoti produktus ir paslaugas neturėdamos jų priderinti prie skirtingų nacionalinių taisyklių.

SAMUEL KOCH,
AKTORIUS (VOKIETIJA)

„Aš žinau, ką reikia būti neįgaliu ir gyventi oriai. Man diagnozuota kvadruplegija, esu teatro, televizijos ir kino aktorius. Naudojuosi neįgaliojo vežimėliu, nes žemiau kaklo mano judesiai yra riboti. Štai kodėl man ypač svarbu turėti galimybę laisvai judėti, dirbti, dalyvauti miesto gyvenime, nelikti visuomenės paraštėse ir nebūti diskriminuojamu.“

Žiūrėti vaizdo įrašą

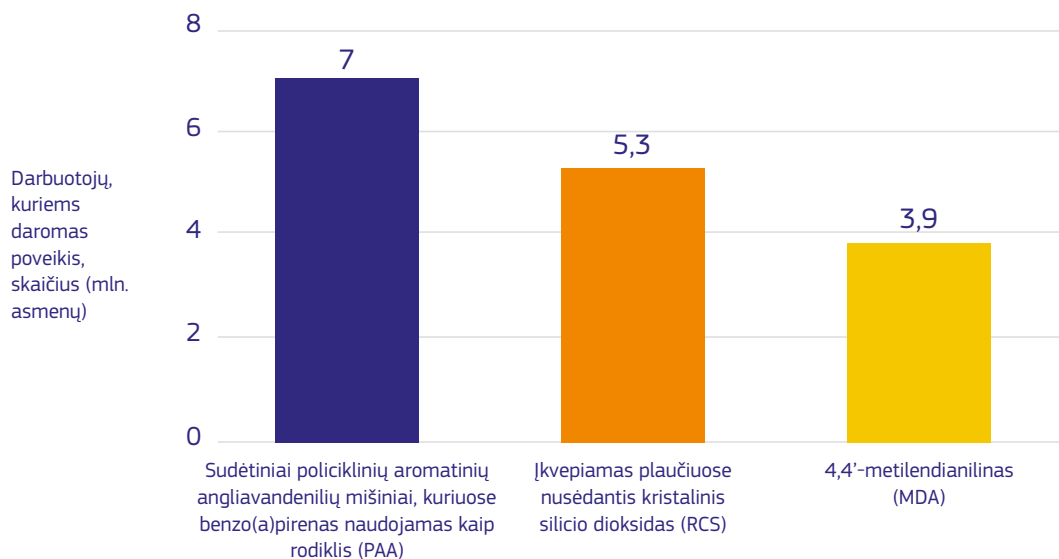
Darbuotojų sauga ir sveikata

Per pastaruosius 25 metus ES tapo lydere darbuotojų apsaugos nuo sveikatai ir saugai kylančios rizikos srityje. Siekdami išlaikyti šią poziciją, mes ėmėmės veiksmų, kad modernizuotumėme mūsų saugos ir sveikatos teisės aktus ir politiką, be kita ko, ir informacijos kampanijas, kurias rengė Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūra. Tai mums padėjo daugiau dėmesio skirti rezultatams ir mažiau biurokratizmui, taip pat padėti mažosioms ir vidutinėms įmonėms užtikrinti atitiktį reikalavimams.

Šios Komisijos kadencijos laikotarpiu mes taip pat padidinome darbuotojų apsaugą nuo vėžį sukeliančių cheminių medžiagų. ES vėžys tampa 53 % su darbu susijusių mirčių priežastimi – tai didžiausias tylusis žudikas darbo vietoje. Ši Komisija nustatė aiškias 26 vėžį sukeliančių cheminių medžiagų darbo vietoje ekspozicijos ribines vertes. Tai padidins 40 mln. darbuotojų apsaugą ir per ateinančius 50 metų padės išsaugoti daugiau nei 100 000 darbuotojų gyvybių.

Trys labiausiai šios Komisijos ribojamos cheminės medžiagos pagal darbuotojų, kuriems daromas poveikis, skaičių

Trys cheminės medžiagos, kurios veikia didžiausią darbuotojų skaičių, yra policiklinių aromatinių angliavandenilių mišiniai, susidarantys darbo vietose, kuriose aukštoje temperatūroje vyksta degimo procesai, pvz., anglies pramonėje, arba kur poveikį turi išmetamosios dujos; RCS statybų sektoriuje; MDA plastiko ir kituose gamybos sektoriuose.

RACHEL PELLÉ,

DAŽŲ ĮMONĖS GENERALINĖ DIREKTORĖ (PRANCŪZIJA)

„Su darbu susiję sužalojimai mažoms įmonėms gali sudaryti didžiausias sąnaudas. Štai kodėl mes rengiame daug darbuotojų mokymų, kad užkirstume kelią švino ar asbesto poveikiui, užtikrintume darbuotojų sveikatą ir saugą bei pasirūpintume, kad mūsų darbuotojai visapusiškai suprastų ir taikytų priemones.“

Žiūrėti vaizdo įrašą

2 SKYRIUS
**TINKAMAS
DARBO JĖGOS
JUDUMAS**

Nuotraukoje:

Komisijos narė M. Thyssen su kolegėmis iš vienos iš teisėkūros institucijų pasiekus susitarimą dėl darbuotojų komandiravimo

Teisė laisvai judėti ES teritorijoje – viena iš labiausiai branginamų europiečių teisių. Šiandien 17 mln. europiečių gyvena arba dirba vienoje iš valstybių narių, kuri nėra jų pilietybės šalis, ir sudaro 3,3 % visų ES gyventojų. Šis skaičius beveik dukart didesnis nei prieš 10 metų.

Laisvas darbuotojų judėjimas Romos sutartyje įtvirtintas kaip viena iš pagrindinių laisvių bendroje rinkoje. Nuo 2014 m. Europos Komisija ėmėsi svarbių veiksmų, siekdama užtikrinti, kad šią teisę galėtų įgyvendinti kiekvienas, kad ji teiktų naudą visai visuomenei, neskatinant išnaudojimo ar nemažintų socialinės apsaugos. Kitaip tariant, mes dirbome tam, kad užtikrintume tinkamą darbo jėgos judumą.

Darbuotojų komandiravimo direktyvos peržiūra

Labai svarbus pasiekimas tinkamo darbo jėgos judumo srityje – Darbuotojų komandiravimo direktyvos peržiūra. Kai komandiruotiems darbuotojams gali būti mokama iki 40 % mažiau nei valstybių narių darbuotojams, neįmanoma siekti socialinės sanglaudos ir remti vidaus rinkos. Vienodas darbo užmokestis už tą patį darbą toje pačioje vietoje dabar taps realybe visoje Europoje. Tai reiškia, kad komandiruoti darbuotojai turės teisę gauti tas pačias darbo užmokesčio paketo dalis kaip ir vietos darbuotojai. Be kita ko, tai ne tik darbo užmokestis, bet ir išmokos, premijos bei kiti mokėjimai: visos darbo užmokesčio dalys, kurios yra privalomos vietos darbuotojams, taip pat bus skiriamos komandiruotiems darbuotojams. Galiausiai įmonėms bus sudarytos geresnės vienodesnės veiklos sąlygos.

Europos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo taisyklės

Mes pasiūlėme peržiūrėti Europos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo taisykles. Mūsų pasiūlymo esmę sudaro teisingumo principas. Pirmą kartą prieš 60 metų įtvirtintos taisyklės užtikrina, kad persikeldami į kitą valstybę narę piliečiai neprarastų socialinės apsaugos. Mūsų pasiūlymu galiojančios taisyklės atnaujinamos, siekiant užtikrinti, kad jos būtų teisingos, kad jas būtų paprasčiau taikyti ir kad būtų aišku, kaip užtikrinti jų vykdymą. Tai taip pat leistų asmenims lengviau laisvai judėti ES teritorijoje. Kartu būtų paprasčiau kovoti su sukčiavimu.

„Brexit’as“

Daugelis ES ir Jungtinės Karalystės piliečių gyvenimo kelią pasirinko remdamiesi teisėmis, susijusiomis su laisvu judėjimu pagal ES teisės aktus. Derybose dėl „Brexit’o“ mūsų didžiausias prioritetas buvo apsaugoti tų piliečių iš jų šeimos narių pasirinkimą.

Nauja Europos darbo institucija

Viena yra susitarti dėl naujų taisyklių. Kita – jas suprasti ir užtikrinti jų vykdymą. Pasiektas susitarimas įsteigti Europos darbo instituciją – tai vyšnia ant teisingesnės Europos darbo rinkos torto. Jos veiklos tikslas Europoje bus remti nacionalines institucijas tinkamai taikant laisvo darbuotojų judėjimo, darbuotojų komandiravimo ir socialinės apsaugos koordinavimo taisykles.

Europos darbo institucija užtikrins, kad esamų taisyklių vykdymas būtų tinkamai, paprastai ir efektyviai užtikrintas: sudarant palankias sąlygas nacionalinių darbo institucijų bendradarbiavimui ir informacijos mainams, padedant organizuoti ir vykdyti bendrus patikrinimus bei tarpininkaujant nesutarimų atvejais. Vienoje vietoje sutelkus visų valstybių narių nacionalinius ryšių palaikymo pareigūnus ilgainiui bus kuriama bendra taisyklių vykdymo užtikrinimo kultūra.

Ši institucija taip pat atliks pagrindinį vaidmenį įmonėms ir piliečiams sudarant palankesnes ir paprastesnes sąlygas gauti informaciją apie judumą. Migruojantys Europos piliečiai jaučia nepakankamo bendradarbiavimo sprendžiant tarpvalstybinius administracinius klausimus pasekmes. Jiems susirūpinimą kelia sukčiavimo socialinėje srityje pavojus ir baimė, kad Sąjunga netinkamai juos gina. Jie nusipelno, kad šiems trūkumams pašalinti būtų parengtos skaidrios, veiksmingos priemonės, kurias būtų galima aiškiai nustatyti.

Nuotraukoje: Komisijos narė M. Thyssen lankosi naujos Kopenhagos metro atkarpos statybos vietoje.

3 SKYRIUS

**INVESTICIJOS
Į ŽMONES IR
ĮGŪDŽIUS**

Nuotraukoje: Komisijos narė M. Thyssen atidaro Europos profesinių gebėjimų savaitę Belgijos Ter Groene Poorte mokykloje.

Šiandienos ekonomikoje svarbiausias turtas – žmonės. Komisija pirmenybę skyrė investicijoms į žmones ir jų įgūdžius. Mūsų pastangos atsiperka. Šiandien dirba daugiau žmonių nei bet kada anksčiau – 240 mln. Įvairios Europos priemonės taip pat milijonams jaunuolių atvėrė kelią į darbo rinką.

Jaunimo nedarbo problemos sprendimas

Kai 2014 m. pradėjome eiti pareigas, jaunimo nedarbo lygis Europoje buvo nepriimtinais aukštas. Nuo pat pirmos dienos mes padėjome valstybėms narėms didinti jaunimo užimtumą. **Jaunimo garantijų** iniciatyva – mūsų pavyzdinė iniciatyva, kuri suteikia jaunimui galimybę gauti darbą ir mokytis. Kiekvienais metais daugiau nei 3,5 mln. jaunuolių, registruotų pagal Jaunimo garantijų iniciatyvą, gauna darbo pasiūlymą, pasiūlymą tęsti studijas, mokomąją praktiką arba pameistrystę. Be to, Jaunimo garantijų iniciatyva yra mūsų pagrindinis ES finansinis paketas, kuriuo jaunimui teikiama tiesioginė pagalba, kad galėtų susirasti darbą arba tęsti mokslus.

„Baigusi vidurinę mokyklą, negalėjau rasti darbo. ES Jaunimo garantijų programa padėjo man pradėti mokytis kirpėjos amato. Nuo tada dirbau trijuose skirtinguose salonuose ir nusprendžiau su drauge pradėti nuosavą verslą. Esu labai dėkinga už įgūdžius, kurių įgijau dalyvaudama programoje.“

ARISTEA ZACHARI,

20 M., KIRPĖJA, PARAMOS

PAGAL JAUNIMO

GARANTIJŲ PROGRAMĄ

GAVĖJA (GRAIKIJA)

Žiūrėti vaizdo įrašą

Europos solidarumo korpusas taip pat visoje Europoje remia jaunimo savanoriavimą, mokomąją praktiką ar darbą prasminguose projektuose. Europos solidarumo aspektu korpusas yra išskirtinė galimybė jauniems žmonėms įgyti bendravimo įgūdžių ir naujų žinių, kurios suteiks pridėtinės vertės jiems patiems ir apskritai visuomenei.

Kokybiškos pameistrystės programos taip pat padeda jaunimui įgyti įgūdžių bei svarbiausių gebėjimų, kurie reikalingi sėkmingam dalyvavimui darbo rinkoje. Būtent tai ir daro **Europos pameistrystės aljansas**, vadovaujamas Europos Komisijos. Nuo jo veiklos pradžios 2013 m. prie aljanso prisijungė beveik 300 įmonių, kurios pateikė kiek mažiau nei vieną milijoną pasiūlymų dėl pameistrystės.

Mes taip pat padidinome jaunimo profesinio rengimo ir mokymo galimybes pagal „Erasmus+“ mainų programą (2014–2020 m.). Pagal esamą programą parama teikiama jau 650 000 profesinio mokymo dalyvių studijoms arba mokomajai praktikai kitoje ES valstybėje narėje. Tačiau vidutinė šių mainų trukmė tėra kelios savaitės, nors žinome, kad jų nauda gerokai padidėja, kai besimokantieji užsienyje praleidžia daugiau laiko. Pagal „ErasmusPro“ bus remiamos 50 000 profesinio mokymo dalyvių ilgalaikio judumo galimybės. Suteikus šias papildomas galimybes gerinti socialinius, su konkrečiu darbu susijusius ir kalbos įgūdžius, galiausiai padidės profesinio mokymo dalyvių galimybės darbo rinkoje. Profesinio mokymo ir rengimo dalyviams turime parodyti tokią pat pagarbą ir suteikti tokias pat judumo galimybes kaip ir universitetų studentams.

Nuotraukoje: Komisijos narė M. Thyssen mini „Erasmus+“ trisdešimtmetį

Pagalba ilgalaikius bedarbius gražinant į darbo rinką

Europos Komisija taip pat pateikė gaires Europos šalims, kaip padėti gražinti ilgalaikius bedarbius į darbo rinką. Kuo ilgiau asmuo nedirba, tuo sunkiau rasti darbą. Tokių žmonių įgūdžiai pasensta, žmonės praranda motyvaciją, gali pradėti jaustis atskirti nuo visuomenės arba jiems gresia skurdas. Daugelyje šalių tarnybos vis glaudžiau bendradarbiauja, kad ilgalaikiams bedarbiams suteiktų asmeninę pagalbą. Šis požiūris duoda rezultatų: per paskutinius trejus metus ilgalaikių bedarbių skaičius sumažėjo trečdaliu.

Dešimt priemonių, padedančių europiečiams suteikti geresnių įgūdžių

Patvirtinę **Europos įgūdžių darbotvarkę**, mes investavome į žmones, kad jie galėtų užtikrintai pasitikti rytdieną. Nepriimtina, kad 61 mln. europiečių neturi tinkamų skaitymo ir rašymo įgūdžių ir dar daugiau jų turi menkus skaičiavimo ir skaitmeninius įgūdžius. Todėl jiems kyla nedarbo, skurdo ir socialinės atskirties rizika. Kita vertus, daugelis europiečių, ypač aukštos kvalifikacijos jaunimas, dirba darbus, kurie neatitinka jų gabumų ir lūkesčių. Kartu 40 % Europos darbdavių teigia, kad jie negali rasti tinkamų įgūdžių turinčių žmonių, kad galėtų

augti ir kurti inovacijas. Galiausiai per mažai žmonių turi verslumo įgūdžių ir gebėjimų, kad pradėtų nuosavą verslą.

Įgūdžių darbotvarkėje nustatėme 10 veiksmų; šia darbotvarke Europos Komisija įsipareigojo žmonėms suteikti reikiamų įgūdžių ir stebėti pokyčius visuomenėje ir darbo rinkoje. Mes užtikriname, kad įgūdžiai būtų labiau matomi ir lengviau suprantami, bei padedame darbuotojams ir besimokantiems lengviau migruoti ES teritorijoje. Europos šalims padėjome padidinti paramą suaugusiesiems įgyjant pagrindinių įgūdžių. Pradėjome iniciatyvas, kurių tikslas yra paruošti žmones skaitmeninei revoliucijai ir darbo ateičiai bei padėti migrantams ir prieglobsčio prašytojams pademonstruoti turimus įgūdžius ir gabumus. Mes pradėjome minėti Europos profesinių gebėjimų savaitę, kad padėtume milijonams jaunų žmonių ir suaugusiųjų suprasti, kad profesinis mokymas ir rengimas yra prioritetinis ir lygiavertis pasirinkimas ir daug daugiau!

Europos įgūdžių darbotvarkė

Gerinti įgūdžių ugdymo kokybę ir svarbą

1

Įgūdžių tobulinimo kryptys.
Naujos galimybės nekvalifikuotiems
suaugusiesiems

2

Bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi
gebėjimų peržiūra

3

Profesinis mokymas ir rengimas kaip prioritetas
pasirinkimas

4

Skaitmeninių įgūdžių ir užimtumo koalicijos
iniciatyva

Užtikrinti įgūdžių ir kvalifikacijų matomumą ir palyginamumą

5

Europos kvalifikacijų sandaros peržiūra

6

ES trečiųjų šalių piliečių įgūdžių nustatymo
šablonas

Gerinti informaciją apie įgūdžius, dokumentavimą ir pagrįstą profesijos pasirinkimą

7

„Europass“ sistemos peržiūra

8

Protų nutekėjimo tyrimas

9

Sektorių bendradarbiavimo įgūdžių srityje planas

10

Absolventų karjeros stebėseną

© Shutterstock

2015 m. pabaigoje Patrikas susitiko su keliais jaunuoliais iš Sirijos ir kitų šalių, kurie į Liuksemburgą atvyko turėdami pabėgėlio statusą. Kadangi kai kurie iš jų kaip ir jis pats buvo inžinieriai, jis pripažino jų įgūdžius ir tikėjosi, kad Liuksemburge jie integruosis į visuomenę, tačiau pastebėjo, kad yra nepakankamai galimybių naudotis skaitmeninėmis priemonėmis. 2016 m. pradžioje kartu su draugu sociologu Patrikas įsteigė ne pelno organizaciją „Digital Inclusion“. Padedami pabėgėlių ir kitų savanorių, kuriuos tuo metu pabėgėliai galėjo pasitelkti, jie pradėjo tvarkyti naudotus kompiuterius. Jų vizija – visiems Liuksemburge padėti naudotis skaitmeninėmis priemonėmis, kurios šiais laikais tapo svarbia visuomenės dalimi. Gaudami Europos socialinio fondo paramą, jie moko skaitmeninių įgūdžių septyniomis kalbomis.

4 SKYRIUS

SOCIALINIS DIALOGAS

Nuotraukoje: Komisijos pirmininko pavaduotojas V. Dombrovskis ir Komisijos narė M. Thyssen susitinka su ES socialiniais partneriais.

2015 m. kovo mėn. pristačiusi tyrimą „Nauja pradžia socialiniam dialogui“ J. C. Junckerio vadovaujama Komisija socialiniam dialogui įkvėpė naujos gyvybės. Šia proga socialiniai partneriai ir Komisija sutarė dėl poreikio imtis įvairių veiksmų.

Mes sustiprinome socialinių partnerių dalyvavimą Europos semestre. ES lygiu jau nusistovėjo socialinių partnerių dalyvavimo semestre praktika. Europos socialiniai partneriai pasiekė svarbių rezultatų tokios srityse kaip darbo sąlygos, darbuotojų sauga ir sveikata, įgūdžių tobulinimas ir skaitmeninimas. Nacionaliniu lygiu dar yra kur tobulėti. Komisija šią problemą prireikus sprendžia rengdama konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas ir teikdama finansinę paramą gebėjimų stiprinimui.

Mes labiau įtraukėme socialinius partnerius į politikos formavimo procesą rengdami su jais įvairias konsultacijas dėl pagrindinių

iniciatyvų. Teikdami vertingų profesinių žinių, jie padėjo gerinti Komisijos pasiūlymų, ypač dėl profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros, skaidrių ir nuspėjamų darbo sąlygų bei galimybės naudotis socialine apsauga, kokybę. Socialiniai partneriai taip pat atliko svarbų vaidmenį formuojant Europos socialinių teisių ramstį. Vienas iš jo 20-ies principų yra skirtas socialinio dialogo funkcionavimui.

Dukart per metus rengiamuose trišaliuose socialinių reikalų aukščiausiojo lygio susitikimuose Komisija ir Taryba su socialiniais partneriais aptaria svarbias temas, įskaitant pabėgėlių integravimo į darbo rinką ir darbo ateities klausimus.

Komisija remia socialinius partnerius, Europos socialinio fondo ir specialiai socialiniams reikalams skirtų biudžeto eilučių lėšomis bendrai finansuodama mokymo priemones ir bendrus projektus.

Bendras ES socialinių partnerių pareiškimas 60-ųjų Romos sutarties metinių proga (2017 m. kovo 24 d.)

„ES, nacionaliniu, sektorių ir įmonių lygmenimis puikiai veikiantis socialinis dialogas yra svarbus formuojant veiksmingą politiką, kuri padidins Europos gerovę ir užtikrins socialinį teisingumą. [...]

Europai reikia skaidrių, demokratiškai atskaitingų ir gerai dirbančių institucijų. Europos socialiniai partneriai tikisi, kad Europos Komisija, Taryba ir Europos Parlamentas bus vieningi ir bendradarbiaus, kad padidintų Europos Sąjungos gebėjimą tenkinti įmonių ir darbuotojų poreikius ir lūkesčius. Esame pasirengę jums padėti įgyvendinti šią užduotį.“

Nuotraukoje: Komisijos narė M. Thyssen lanko Europos socialinio fondo vaikų priežiūros projektą Portugalijoje.

5 SKYRIUS
**EUROPOS
FONDAI**

Europos socialinis fondas (ESF)

Daugiau nei 60 metų Europos socialinis fondas buvo pagrindinė Europos investavimo į žmones priemonė. Jis padeda žmonėms rasti darbą arba sukurti verslą, remia palankių sąlygų neturinčias grupes, gerina švietimą ir užtikrina didesnę viešųjų paslaugų efektyvumą. 2014–2020 m. bendras ES biudžetas sudaro 83,6 mlrd. EUR.

JANA,

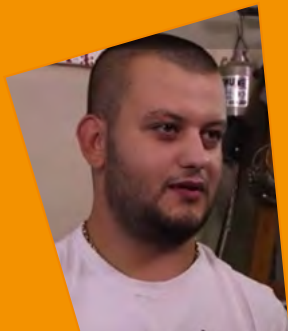
EUROPOS SOCIALINIO FONDO PARAMOS GAVĖJA (SLOVĖNIJA)

PLYA projektas padeda riziką patiriantiems, mokslų nebaigusiems jaunuoliams gauti darbą. Projekto dalyviai gali lankyti meno ir amatų pamokas, jiems siūlomos asmeninio tobulėjimo konsultacijos, ugdomi praktiniai gyvenimo įgūdžiai. Projektas suteikė Janai pagrindą iš naujo kurti gyvenimą. „Būtent to man ir reikėjo. Aš pamačiau, kad galiu gyventi kitaip. Mokykloje esi tik statistinis vienetas. Tačiau kursuose su tavimi elgiasi kaip su asmenybe.“

Jaunimo užimtumo iniciatyva

Jaunimo užimtumo iniciatyva padeda valstybėms narėms reaguoti į didelį jaunimo nedarbo lygį. Ji remiamos tikslinės priemonės, skirtos nedirbančio ir nesimokančio jaunimo integracijai į darbo rinką. 2014–2020 m. bendras ES biudžetas, skirtas Jaunimo užimtumo iniciatyvai, sudaro 8,86 mlrd. EUR.

2014–2017 m. daugiau nei 2,4 mln. nesimokančių ir nedirbančių jaunuolių (NEET) dalyvavo intervencinėse programose, remiamose pagal Jaunimo užimtumo iniciatyvą, iš jų 776 000 jaunuolių pradėjo mokytis, įgijo kvalifikaciją arba gavo darbą.

NIKOLAY PETROV KRASTEV,
PARAMOS PAGAL JAUNIMO GARANTIJŲ
PROGRAMĄ GAVĖJAS (BULGARIJA)

Nikolajus studijavo muziką ir stengėsi rasti nuolatinį darbą. Pagal Jaunimo užimtumo iniciatyvą remiama Jaunimo garantijų programa jam suteikė galimybę atlikti auksakalio mokomąją praktiką. „Aš sužinojau amato subtilybes, išmokau gaminti dirbinius iš tauriojo metalo. Taip pat išmokau dirbti komandoje. Baigus mokomąją praktiką, man pasiūlė nuolatinį darbą. Nuo tada aš iš tiesų įgijau pasitikėjimo ir savigarbos.“

**Europos pagalbos labiausiai skurstantiems
asmenims fondas (EPLSAF)**

EPLSAF – mūsų pagrindinis kovos su skurdu fondas. Jis teikia pagrindinę materialinę pagalbą ir paramą maistu neturtingiausiems asmenims. Tai – pagyvenę asmenys, vaikai, benamiai, neįgalieji, migrantai ir kitos mažumos. 2014–2020 m. EPLSAF skirta saugiau nei 3,8 mlrd. EUR. 2014–2017 m. fondas kasmet teikė paramą vidutiniškai 12,7 mln. žmonių.

MONIKA PRIBELOVÁ,
DALYVAUJA „CARITAS“ PARAMOS MAISTU VEIKLOJE
(SLOVAKIJA)

„Mūsų darbe su galutiniais gavėjais maisto paketų išdalijimas yra pirmas etapas. Tai mums padeda atverti duris ir pasiekti sudėtingomis sąlygomis gyvenančius asmenis. Tada mes galime pradėti ieškoti kompleksinių sprendimų sudėtingai jų situacijai spręsti.“

ES užimtumo ir socialinių inovacijų programa (EaSI)

EaSI padeda kurti tinklus ir partnerystes visoje ES. Pagal ją remiamas duomenų bazių kūrimas, tyrimai, socialiniai eksperimentai, gebėjimų stiprinimas ir abipusio mokymosi veikla. Ji taip pat panaikina akivaizdų mikrokreditų pasiūlos trūkumą ir remia socialinį verslumą, panaudojant didelius finansinius išteklius. Kasmet Komisija skiria dotacijas beveik 60 projektų.

MIENA RUST, MIKROKREDITO GAVĖJA (AIRIJA)

Miena inžineriją iškeitė į prekybą nuga gavusi 15 000 EUR paskolą kepimo įrangai įsigyti. „Aš visada norėjau turėti nuosavą verslą. Po to, kai mane atleido iš darbo, turėjau šiek tiek santaupų ir pamaniau, kad likusią dalį pinigų nebus sudėtinga gauti iš banko. Tačiau bankas atsisakė paskolinti lėšų, todėl kreipiausi į „Microfinance Ireland“, kuri man suteikė paskolą. Fabrikui įkurti man prireikė metų. Dabar mano įmonėje visu etatu dirba viena moteris ir du ne visą darbo dieną dirbantys darbuotojai.“

Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas (EGF)

Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas teikia paramą asmenims, praradusiems darbą dėl didelių struktūrinių pokyčių, kuriuos lėmė globalizacija, pvz., kai didelė įmonė uždaro arba perkelia gamybą už ES ribų. EGF bendrai finansuoja tokias priemones kaip pagalba ieškant darbo, profesinis orientavimas, švietimas, mokymas ir konsultavimas, taip pat skatina verslumą ir verslų kūrimą. EGF finansuoja iki 60 % tokių projektų išlaidų.

2014 m. lapkričio mėn.–2018 m. gruodžio mėn. EGF suteikė paramą už 92 mln. EUR, skirtą trisdešimčiai didelio masto atleidimų visoje Europoje. Šie atvejai palietė apie 31 000 darbuotojų ir 2 200 nesimokančių ir nedirbančių jaunuolių.

ASKO KOPONEN,

EUROPOS PRISITAIKYMO PRIE GLOBALIZACIJOS
PADARINIŲ FONDO PARAMOS GAVĖJAS (SUOMIJA)

„Mane ištiko šokas, kai Suomijoje užsidarė „Nokia“ gamyklos, kuriose aš pradirbau 20 metų eidamas skirtingas vadovaujamas pareigas. Kad galėčiau judėti toliau, gavau paramą iš Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo, skirtą naujų įgūdžių formavimui, ir baigiau Turku taikomųjų mokslų universitetą. Dabar esu medicininius implantus gaminančios įmonės gamybos vadovas.“

Žiūrėti vaizdo įrašą

Fondai 2021–2027 m. laikotarpiu

Dėl būsimo daugiametčio 2021–2027 m. ES biudžeto Komisija siūlo skatinti Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimą kartu su „Europos socialiniu fondu +“ (ESF+) ir sustiprintu Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondu. Komisija pasiūlė „Europos socialiniam fondui +“ skirti 101,2 mlrd. EUR, o Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondui – 1,6 mlrd. EUR. ESF+ integruos esamus fondus (Europos socialinį fondą, Jaunimo užimtumo iniciatyvą, Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondą, Užimtumo ir socialinių inovacijų programą bei ES sveikatos programą), kad padidintų sinergiją ir užtikrintų didesnę poveikį. Siekiant gauti kuo didesnę ES pridėtinę vertę, ESF+ investicijos bus ir toliau nukreipiamos į socialinių ir užimtumo problemų, su kuriomis susiduria kiekviena valstybė narė, sprendimą.

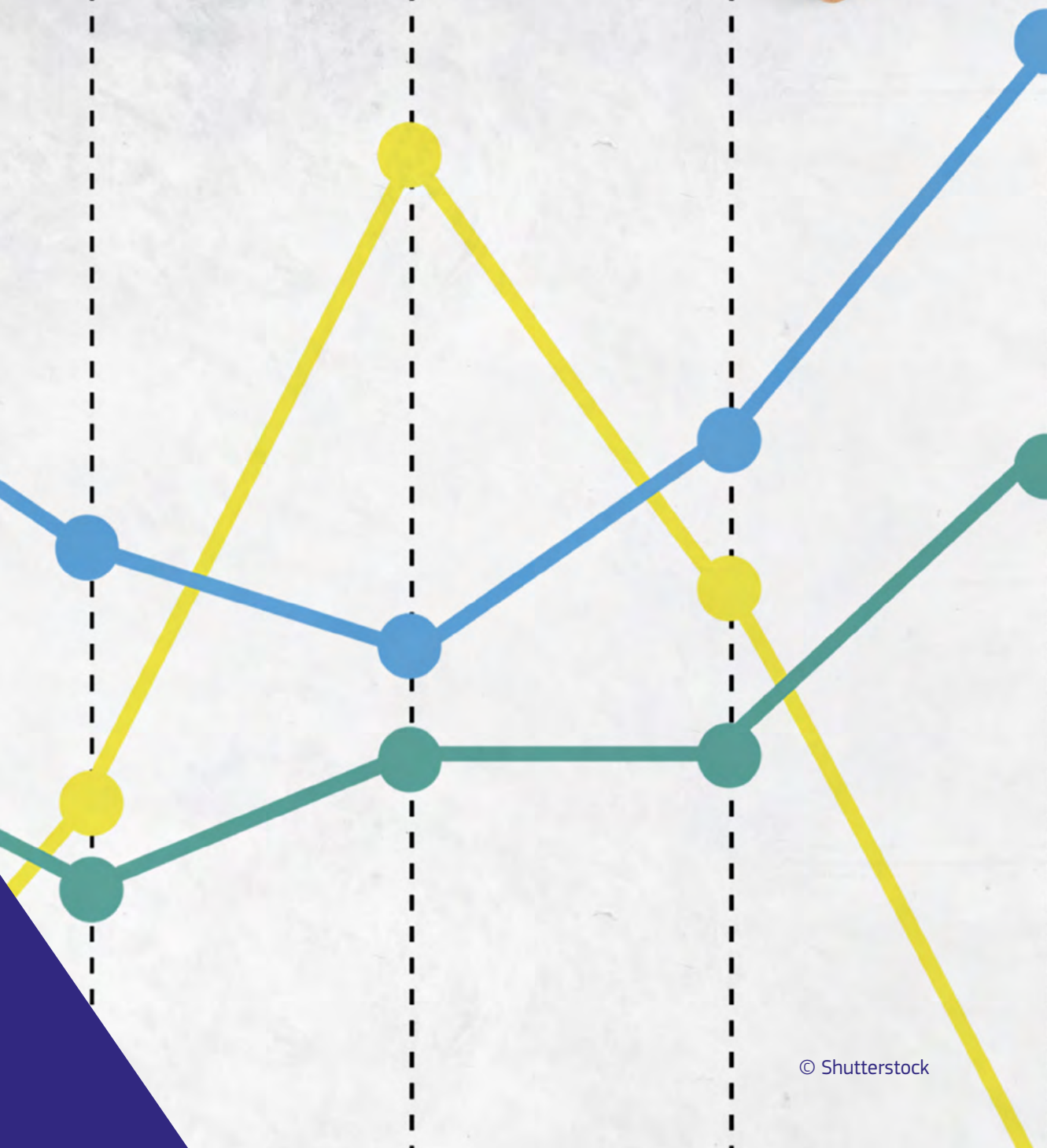

6 SKYRIUS

**GERESNI
DUOMENYS
GERESNEI
POLITIKAI**

„SOCIALINIAI KLAUSIMAI – EUROPOS DĖMESIO CENTRE“

KAIP EUROPOS KOMISIJA RĖMĖ UŽIMTUMĄ, SOCIALINIUS REIKALŲ ĮGŪDŽIUS IR DARBO JĖGOS JUDUMĄ (2014–2019 M.)

Europos statistikos patikimumo ir visuomenės pasitikėjimo ja didinimas

Eurostatas taip pat priskiriamas mano kompetencijos sričiai, todėl savo kadencijos laikotarpiu stengiausi didinti Europos statistikos nepriklausomumą ir patikimumą. Buvo sustiprintas ir teisiškai išaiškintas nacionalinių statistikos institutų (NSI) ir jų vadovų profesinis nepriklausomumas. Be to, mes skatinome valdžios institucijas skelbti savo pastabas dėl nepriklausomos statistikos ir užtikrinti Europos statistikos praktikos kodekso įgyvendinimą. Jame nustatyti profesinio nepriklausomumo, įsipareigojimo užtikrinti kokybę, patikimos metodikos ir statistikos aktualumo principai. Statistikos specialistai turi aiškiai atskirti faktus nuo fikcijos. Tam, kad galėtume kovoti su melagingomis naujienomis, mums reikalingi aiškūs faktai. Tai svarbu siekiant išsaugoti ir didinti visuomenės pasitikėjimą oficialia statistika.

Statistika piliečiams

Mūsų veikla yra orientuota į piliečius. Energetikos sąjungoje mes norime saugios ir tvarios energijos visiems europiečiams. Jų mokama kaina turi būti prieinama ir konkurencinga. Štai kodėl Eurostatas teikia skaidrius duomenis apie energijos kainas bei namų ūkių ir įmonių išlaidas.

Eurostatas taip pat modernizavo žemės ūkio statistiką. Tai labai svarbu siekiant užtikrinti maisto tiekimą europiečiams prieinamomis kainomis. Turėdami tinkamos informacijos, mes taip pat galime sumažinti žemės ūkio poveikį aplinkai.

Be to, mes stebime pažangą įgyvendinant Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m. Jeigu esame rimtai nusiteikę kuo ilgiau išsaugoti produktų, medžiagų ir išteklių vertę, kartu mažindami atliekų kiekį, turime stebėti pažangą siekiant žiedinės ekonomikos ir visuotinio darnaus vystymosi.

Palankesnės sąlygos investuoti Europoje

Eurostatas paskelbė du vadovus – Viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės statistinio vertinimo vadovą bei Sutarčių dėl energijos vartojimo efektyvumo statistinio vertinimo vadovą. Sprendimams dėl viešojo sektoriaus investicijų dažnai daro įtaką statistiniai duomenys, nurodyti arba nenurodyti vyriausybės balansuose. Neaiškumas ir susirūpinimas daugiausia siejamas su juntamu taisyklių sudėtingumu ir supratimu apie jų taikymą konkreitiems projektams. Reaguodami į šiuos susirūpinimą keliančius klausimus, Eurostatas ir Europos investicijų bankas (EIB) parengė vadovus, kuriuose viešiesiems ir privatiems suinteresuotiesiems subjektams paaiškinama, koks yra įvairių viešojo ir privačiojo sektorių partnerysčių bei sutarčių dėl energijos vartojimo efektyvumo savybių poveikis vyriausybės ataskaitoms. Tai pasirodė esą labai naudinga rengiant Investicijų planą Europai.

Nuotraukoje: Eurostato darbuotojai

7 SKYRIUS

**STIPRUS SOCIALINIS
ES POLITIKOS
FORMAVIMO
ASPEKTAS FORMAVIMO
ASPEKTAS**

Per pastaruosius penkerius metus savo veikloje ir diskusijose dėl Europos ateities didžiausią dėmesį skyrėme socialiniams prioritetams. Dabar Europos socialiniai prioritetai įtraukti į daugelį politikos sričių – mokesčių, transporto, žaliosios ekonomikos, migracijos ir prekybos.

Komisija pradėjo įgyvendinti kelias iniciatyvas, skirtas kovai su mokestiniu sukčiavimu, mokesčių vengimu ir slėpimu, taip užtikrindama teisingą mokesčių mokėtojams tenkančios naštos pasidalijimą bei viešąsias pajamas, skirtas socialinėms išlaidoms finansuoti ir pajamų nelygybei mažinti.

Transporto sektoriuje pateikėme pasiūlymus siekdami užtikrinti socialinį teisingumą ir konkurencingumą, kuris atneštų naudos daugiau nei 5 mln. ES transporto sektoriuje dirbančių europiečių. Be kita ko, jie susiję su kova su nelegalaus darbo praktika ir priedangos įmonėmis bei su socialinių ir darbo sąlygų gerinimu transporto sektoriuje, ypač sunkvežimių vairuotojams.

Į būsimą daugiametį ES biudžetą mes taip pat įtraukiame socialinius kovos su klimato kaita veiksmus, klimato tikslų įgyvendinimui iš viso numatant 25 % ES išlaidų.

Mūsų politika ir lėšos taip pat yra svarbi priemonė migrantų integracijai skatinti. Pavyzdžiui, parengėme specialų Trečiųjų šalių piliečių integravimo veiksmų planą bei ES trečiųjų šalių piliečių įgūdžių nustatymo šabloną, kurie leidžia asmenims geriau integruotis darbo rinkoje ir visuomenėje.

Galiausiai, Europos dalyvavimui pasaulinėje rinkoje ir jos darbui formuojant suderintą ir pažangią prekybos politiką, būdingas stiprus socialinis aspektas. Šiuolaikinėse ES prekybos sutartyse numatytos prekybos ir darnaus vystymosi nuostatos, įskaitant socialinį teisingumą, žmogaus teises, griežtus darbo ir aplinkos apsaugos standartus.

Nuotraukoje: Komisijos narė M. Thyssen pristato ES trečiųjų šalių piliečių įgūdžių nustatymo šabloną.

8 SKYRIUS

**J. C. JUNCKERIO
VADOVAUJAMOS
SOCIALINIAI
PRIORITETAI KOMISIJOS
SOCIALINIAI
PRIORITETAI**

Bendrų vertybių užtikrinimas – Europos socialinių teisių ramsčio įtvirtinimas

Iniciatyva		Galutinis rezultatas
1	Europos socialinių teisių ramsčio įtvirtinimas	
2	Socialinių rodiklių suvestinės pristatymas valstybių narių pažangai stebėti	
3	Diskusijoms skirtas dokumentas dėl Europos socialinio aspekto	
4	„Europos socialinis fondas +“ (ESF+)	*
5	Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas (EGF)	*

Socialinių prioritetų integravimas: socialinio aspekto pripažinimas visose politikos kryptyse

Iniciatyva		Galutinis rezultatas
6	Socialinių prioritetų ir rodiklių integravimas į Europos ekonominės politikos koordinavimo semestrą	
7	Naujos Graikijos ekonominio koregavimo programos socialinio poveikio vertinimas	
8	Investicijų planas Europai	
9	Energetikos sąjunga	
10	Bendroji skaitmeninė rinka	
11	Judumas transporto sektoriuje	

Socialinės teisės aktų atnaujinimas ir modernizavimas

Iniciatyva		Galutinis rezultatas
12	Teisės aktai dėl didesnio produktų ir paslaugų prieinamumo neįgaliesiems	
13	Komunikatas dėl darbuotojų saugos ir sveikatos gerinimo	
14	Teisės aktai dėl darbuotojų apsaugos nuo vėžį sukeliančių cheminių medžiagų poveikio darbe	
15	Teisės aktai dėl didesnės dirbančių tėvų ir neformaliųjų slaugytojų profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros	

* Turi būti baigta vykstant deryboms dėl 2021–2027 m. daugiamečių finansinės programos.

	Iniciatyva	Galutinis rezultatas
16	Direktyva dėl skaidrių ir nuspėjamų darbo sąlygų	
17	Tarybos rekomendacija dėl darbuotojų ir savarankiškai dirbančių asmenų socialinės apsaugos galimybių	
18	Rekomendacijos dėl Darbo laiko direktyvos įgyvendinimo	

Tinkamos ir vykdytinos darbo jėgos judumo taisyklės

	Iniciatyva	Galutinis rezultatas
19	Europos platforma, skirta bendradarbiavimui sprendžiant nedeklaruojamo darbo problemą gerinti	
20	Teisės aktai, kuriais tikslinamos darbuotojų komandiravimo taisyklės	
21	Teisės aktai, kuriais modernizuojamos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo taisyklės	*
22	Teisės aktai, kuriais įsteigiama Europos darbo institucija	

Investicijos į jaunimą ir įgūdžius:

	Iniciatyva	Galutinis rezultatas
23	Teisės aktai, kuriais stiprinama Jaunimo garantijų programa didinant Jaunimo užimtumo iniciatyvos išankstinį finansavimą ir finansavimą 2017–2020 m.	
24	Tarybos rekomendacija dėl ilgalaikių bedarbių integravimo į darbo rinką	
25	Tarybos rekomendacija dėl įgūdžių tobulinimo krypčių – naujų galimybių suaugusiesiems	
26	Iniciatyvos, kuriomis remiamas profesinio mokymo modernizavimas, įskaitant „ErasmusPro“ ir Europos pameistrystės kokybės sistemą	
27	Europos solidarumo korpuso veiklos pradžia	

* *Laikinąjį susitarimą turi parengti teisėkūros institucijos.*

Iniciatyva		Galutinis rezultatas
28	Teisės aktai, kuriais didesnis įgūdžių ir kvalifikacijų matomumas užtikrinamas, peržiūrint „Europass“ sistemą ir įgyvendinant rekomendaciją peržiūrėti Europos kvalifikacijų sandarą (pagal naują Europos įgūdžių darbotvarę)	✓
29	Skaitmeninių įgūdžių ir užimtumo koalicijos iniciatyva	✓
30	Sektorių bendradarbiavimo įgūdžių srityje planas	✓
31	Rekomendacija dėl aukštųjų ir profesinių mokyklų absolventų karjeros stebėsenos (pagal naują Europos įgūdžių darbotvarę)	✓
32	ES trečiųjų šalių piliečių įgūdžių nustatymo šablonas	✓

Socialinio dialogo atnaujinimas

Iniciatyva		Galutinis rezultatas
33	Keturšalis pareiškimas, teikiamas kartu su dokumentu „Nauja pradžia socialiniam dialogui“	✓
34	Teisės aktai, kuriais gerinamos darbo sąlygos žvejybos sektoriuje, įgyvendinant ES socialinių partnerių susitarimą	✓
35	Teisės aktai, kuriais gerinamos jūrininkų, dirbančių su ES valstybių narių vėliavomis plaukiojančiuose laivuose, darbo sąlygos, įgyvendinant socialinių partnerių susitarimą	✓

Eurostatas

Iniciatyva		Galutinis rezultatas
36	Socialinė statistika	✓

Komisijos narė M. Thyssen su generaliniu direktoriumi Joost Korte bei Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties GD darbuotojais.

Kaip susisiekti su ES

Asmeniškai

Visoje Europos Sąjungoje yra šimtai Europe Direct informacijos centrų. Artimiausio centro adresą rasite svetainėje https://europa.eu/european-union/contact_lt

Telefonu arba el. paštu

Europe Direct tarnyba atsakys į jūsų klausimus apie Europos Sąjungą. Su šia tarnyba galite susisiekti:

- nemokamu numeriu: 00 800 6 7 8 9 10 11 (kai kurie operatoriai už šiuos skambučius gali imti mokestį),
- šiuo standartiniu numeriu: +32 22999696 arba
- elektroniniu paštu svetainėje https://europa.eu/european-union/contact_lt

Kaip rasti informacijos apie ES

Internetas

Informacijos apie Europos Sąjungą visomis oficialiosiomis ES kalbomis galima rasti svetainėje Europa (https://europa.eu/european-union/index_lt)

ES leidiniai

Nemokamų ir mokamų ES leidinių galite atsisiųsti arba užsisakyti

<https://publications.europa.eu/lt/publications>. Jeigu jums reikia daugiau nemokamų leidinių egzempliorių, kreipkitės į Europe Direct arba į vietos informacijos centrą (žr. https://europa.eu/european-union/contact_lt)

ES teisė ir susiję dokumentai

Norėdami susipažinti su ES teisine informacija, įskaitant visus ES teisės aktus nuo 1952 m. visomis oficialiosiomis kalbomis, apsilankykite svetainėje EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>)

ES atvirieji duomenys

ES atvirųjų duomenų portale (<http://data.europa.eu/euodp/lt>) galima susipažinti su ES duomenų rinkiniais. Duomenis galima nemokamai parsisiųsti ir pakartotinai naudoti tiek komerciniais, tiek nekomerciniais tikslais.

„2014 m. pradėjusi vykdyti savo įgaliojimus Europos Komisijos sudėtyje, turėjau išskirtinę galimybę ir pareigą pradėti naują etapą. Nuo pat pradžių pirmenybė buvo teikiama įtraukesnės ir teisingesnės Sąjungos kūrimui“, – Marianne Thyssen.

Sužinokite daugiau apie 2014–2019 m. Europos Komisijos pasiekimus užimtumo, socialinių reikalų, įgūdžių, darbo jėgos judumo ir statistikos srityse – nuo krizės pabaigos iki prisitaikymo prie kintančios darbo rinkos ir investicijų į žmones ir įgūdžius.

Nemokamai parsisiųsti ar užsiprenumeruoti leidinius galite adresu

<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=93&langId=lt>

Jeigu pageidaujate reguliariai gauti naujienas apie Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties generalinį direktoratą, prenumeruokite nemokamą Socialinės Europos el. naujienlaiškį adresu

<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=371&langId=lt>

Social Europe

EU_Social

Europos Sąjungos
leidinių biuras